

Minister do spraw Równości

DRT.4510.13.2025
Warszawa, 02 września 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
(INT) Kancelaria Sejmu - Wydział Interpelacji
ul. Wiejska /
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację posłanki na Sejm RP Marty Stożek nr 9789 w sprawie wprowadzenia w Polsce równości małżeńskiej uprzejmie informuję, co następuje.

Zaprzysiężenie III rządu Premiera Donalda Tuska, w którym 13 grudnia 2023 r. objęłam tekę Ministry ds. Równości, zbiegło się czasowo z wydaniem pierwszego z serii wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka stwierdzających, że Rzeczpospolita Polska naruszyła wyrażone w art. 8 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności prawo osób LGBT+ do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego przez utrzymywanie poza sferą regulacji prawnej stosunków pomiędzy osobami tej samej płci pozostających w związkach nieformalnych (wyrok z dnia 12 grudnia 2023 r. ws. Przybyszewska i in. przeciwko Polsce, nr skargi skargi nr 11454/17 i in.) Na linię orzeczniczą w podobnych sprawach złożyły się następnie wyroki z dnia 19 września 2024 r. ws. Formela i in. przeciwko Polsce (skargi 58828/12 i in.), z dnia 27 lutego 2025 r. ws. Szypuła i in. przeciwko Polsce (skargi nr 78030/14 i 23669/16) oraz dotyczący odmowy uznania związku małżeńskiego zawartego za granicą wyrok z dnia 24 kwietnia 2025 r. ws. Andersen przeciwko Polsce (skarga nr 53662/20). Ponadto, 7 maja 2025 r. Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał decyzję w sprawie kolejnych 10 skarg (Gruszczyńscy-Ręgowscy przeciwko Polsce, skarga nr 5059/22 i 9 innych skarg) na podstawie jednostronnych deklaracji, w których rząd przyznał naruszenie art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Zgodnie ze ww. wyrokami i decyzjami, polski rząd jest zobowiązany do zapewnienia ram prawnych umożliwiających parom tej samej płci odpowiednie uznanie i ochronę ich związków.

Organizując w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Departament do Spraw Równego Traktowania zaprosiłam do współpracy osoby wyróżniające się doświadczeniem w aktywizmie i rzecznictwie na rzecz praw osób LGBT+, które wsłuchując się w głosy społeczności, w tym tęczywych rodzin oraz organizacji społeczeństwa obywatelskiego, opracowały pod moim kierunkiem projekt ustawy o związkach partnerskich (numer w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UD87) oraz projekt ustawy wprowadzającej ustawę o rejestrowanych związkach partnerskich (UD88).

Treść rządowych projektów została opublikowana 18 października 2024 r. na stronach Rządowego Centrum Legislacji: <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12390651/> oraz <https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12390652/>

Pomimo kompromisowego, zachowawczego charakteru postanowień projektów, prace legislacyjne Rady Ministrów nie zostały jeszcze zakończone, znajdując się obecnie na etapie Stałego Komitetu Rady Ministrów. Po ostatecznym uzgodnieniu projektów przez Stały Komitet Rady Ministrów, projekty zostaną skierowane na posiedzenie Rady Ministrów w celu finalizacji rządowego procesu legislacyjnego i przekazania Sejmowi. Według stanu na dzień udzielania odpowiedzi na interpelację nr 9789 posłanki Marty Stożek, posiedzenie Rządu w sprawie projektów UD87 i UD88 nie zostało jeszcze wyznaczone.

Moim celem jako projektodawczyni ustaw było przyjęcie ustawy o rejestrowanych związkach partnerskich i ustawy ją wprowadzającej przez rząd w II lub w III kwartale 2025 r. W związku z przedłużającą się decyzją polityczną co do dalszego procedowania projektów na Stałym Komitecie Rady Ministrów, podczas Miesiąca Dumy Społeczności LGBT+, w dniu 10 czerwca 2025 r. równoległe do procedowania projektów rządowych, podjęłam decyzję o złożeniu projektu ustawy o związkach partnerskich oraz projektu ustawy wprowadzającej ustawę o związkach partnerskich w Sejmie jako projekty poselskie. Do 12 lipca 2025 r. trwały konsultacje nad poselskimi projektami ustaw.

Będąc zwolenniczką pełnej równości małżeńskiej, zarówno w zakresie uznawania związków zawartych poza granicami Polski, jak i przyznania osobom tej samej płci prawa do wstąpienia w Polsce w związek małżeński z prawem do przysposobienia dziecka współmałżonka, ukształtowałam ramy nowej instytucji prawnej w sposób umożliwiający uzyskanie przez projekty aprobaty koalicyjnej Rady Ministrów, większości w obu izbach Parlamentu oraz podpisu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Szanując demokratyczne rozstrzygnięcia Polek i Polaków w dniach 15 października 2023 r. i 1 czerwca 2025 r., w wyniku których Rada Ministrów nie posiada większości konstytucyjnej ani nawet poparcia 60% posłów pozwalających na przełamanie ewentualnego weta Prezydenta, w sposób odpowiedzialny opowiadam się za kompromisowymi rozwiązaniami, które mają szansę zostać uchwalone i wejść w życie bez odsyłania do ogarniętego kryzysem i nieprawidłowo obsadzonego Trybunału Konstytucyjnego. Dążąc do szybkiej poprawy sytuacji prawnej osób LGBT+ oraz wychowujących się w tęczy rodzinach dzieci, deklaruję elastyczność w zakresie choćby zastąpienia terminu "związek partnerski" słowami "umowa partnerska" oraz ewentualnych dalszych modyfikacji w obliczu nowej rzeczywistości politycznej.

Odpowiadając na poszczególne pytania zawarte w interpelacji informuję, że projekty rządowe w obecnym kształcie nie przewidują nadania związkom partnerskim osób tej samej płci formy małżeństwa. Wykonanie wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka ws. z grupy „Przybyszewska i in.” należy do Ministra Spraw Zagranicznych, działającego w ścisłej współpracy z Ministrami ds. Równości, a obecnie – Sekretarzynią Stanu w KPRM. Stan realizacji planu wykonania wyroków omawiany był w dniu 19 czerwca 2025 r. i w dniu 18 czerwca 2025 r. podczas posiedzenia międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. Przyjęcie wspomnianych wyżej projektów UD87 i UD88 wykona zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy i ustrzeże Polskę przed konsekwencjami wizerunkowymi i finansowymi grożącymi za utrzymywanie stanu prawnego niezgodnego z art. 8 i 14 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

W zakresie egzekucji praw osób, które zawarły za granicą małżeństwo lub związek partnerski, w dniu 16 czerwca 2025 r. wystosowałam pismo do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, zwracając się o wydanie wytycznych dla kierowników urzędów stanu cywilnego oraz rozpatrujących odwołania od ich decyzji wojewodów, które byłyby zgodne z międzynarodowymi zobowiązaniami Polski w tym zakresie (pkt 32 raportu Europejskiej Komisji przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji (ECRI) z 27 czerwca 2023 r., pkt 16 memorandum na temat stygmatyzacji osób LGBTI w Polsce Komisarz Praw Człowieka Rady

Europy z dnia 3 grudnia 2020 r., pkt 23 (b) uwag końcowych Komitetu Praw Gospodarczych, Społecznych i Kulturalnych z dnia 27 września 2024 r.) Zależy mi na tym, by zmiana praktyki nastąpiła z inicjatywy rządu, a nie wskutek rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, przed którym toczy się postępowanie w sprawie pytania prejudycjalnego zadanego przez Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie odmowy transkrypcji aktu małżeństwa tej samej płci zawartego w Niemczech (Jakub Cupriak-Trojan, Mateusz Trojan przeciwko Wojewodzie Mazowieckiemu, C-713/23).

Brak finansowania przeznaczonego przez poprzedni rząd na realizację uchwały nr 113 Rady Ministrów z dnia 24 maja 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Działań na rzecz Równego Traktowania na lata 2022–2030 (M. P. poz. 640) sprawiał, że społeczeństwo nie było edukowane w zakresie praw osób LGBT+. Wraz z zagwarantowaniem stałego budżetu będą mogła znowelizować Program i podejmować nowe inicjatywy na rzecz kształtowania świadomości społecznej.

Obecnie, uwrażliwianie opinii publicznej na problemy tęczywych rodzin i osób w związkach nieformalnych lub nieuznawanych związkach zagranicznych odbywa się na drodze wystąpień parlamentarnych, udziału w wydarzeniach społeczności LGBT+ oraz obejmowania imprez matronatem honorowym.

Z upoważnienia

Katarzyna Kotula
Sekretarz stanu
/dokument podpisany elektronicznie/